

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Sághegy Leader Egyesület

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia 2011. évi felülvizsgálata

-tervezeti munkaanyag-

Készült: 2011.03.10.

Tartalomjegyzék

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe.....	3
1.2. Főbb célkitűzések	3
1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja	3
1.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők.....	4
1.5. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során elfogadott módosítások	5
2. HELYZETELEMZÉS.....	6
2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése.....	6
2.1.1. A térség általános jellemzői.....	6
2.1.2. A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok.....	7
2.1.3. Demográfiai helyzet	9
2.1.4. Gazdasági környezet.....	9
2.1.5. Társadalmi környezet	11
2.2 A Leader Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség	12
2.3 A Leader megvalósítás során elért eredmények áttekintése	13
2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága	15
2.5. SWOT elemzés	16
3. HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA	17
3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe.....	17
3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez.....	18
3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései	19

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Sághegy Leader Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának jövőképe a Sárvári és Celldömölki Kistérségre egy olyan elképzelést jelenít meg, ahol a jelenlegi gazdasági fejlődés dinamikus emelkedésbe kezd, növekvő életszínvonalat, javuló életminőséget eredményez. A vidéki életforma, a megújult falukép, a természeti, kulturális és épített örökség megőrzése mellett fennmarad. A szolgáltatói és vállalkozói színvonal emelkedése, a helyi fogyasztás növekedése, a jövedelemszerzési képesség kedvező alakulása, a javuló életminőség lehetősége és környezettudatos életmód következtében a fiatalok elvándorlása csökken, a demográfiai mutatók kedvezően alakulnak. A hátrányos helyzetű települések felzárkózása mellett, a HACCS területén található települések megfelelő életteret nyújtanak a lakosságnak.

1.2. Főbb célkitűzések

A térségi fejlesztések eredményességének és sikerének egyik feltétele a helyi szereplők megszólítása, figyelmük ráirányítása arra, hogy a települések, a térség fejlesztése olyan közös ügyünk, amelyért együtt, egymással összefogva magunk is sokat tehetünk. A térség és a települések közösségeinek együttgondolkodására és cselekvésére buzdítunk főként a helyi és térségi gazdaságfejlesztés szorgalmazásával. Településenként fogalmazzuk meg a felemelkedés lehetőségét, segítünk egy-egy közösség jövőképeinek megalkotásában és céljai kijelölésében, ezáltal a Sághegy Leader Egyesület a célok elérését szolgáló helyi gazdaságfejlesztési eszközök kiválasztását kívánja támogatni. A gazdaságfejlesztési eszközök helyes alkalmazása az utóbbi években kulcskérdéssé vált, a gazdaság recessziója ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy a globalizáció közepette csak azok a közösségek lehetnek sikeresek, amelyek felismerik helyi értékeiket és azok tudatos fejlesztésére törekkenek. A kreatív és innovatív ötletek, a fejlesztési források hatékony felhasználása kézzelfogható tartalommal segít megtölteni a „globális kihívások, helyi válaszok” szlogent.

1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A 2007-2008-ban készült Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában meghatározott fejlesztési forrásokból a Sághegy Leader Egyesület területén az EMVA III. tengely jogcímeiben az első

támogatási körében 33%, a Leader IV. tengely jogcímeiben az első támogatási körben 16% a kötelezettség vállalás. Számos projekt már megvalósult, míg a többi támogató határozattal rendelkező ügyfél a 3 éves megvalósíthatóság miatt jelenleg késlelteti a beruházások megkezdését. A program 2013-ban történő zárásáig még több támogatási körben szeretnénk pozitív határozatokat hozni. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elfogadása óta eltelt időszak elsősorban gazdasági, de nem elhanyagolható társadalmi változások helyi hatásainak elemzése során feltárt kihívások új válaszokat követelnek. Időszerű tehát ezek megfogalmazása és az elért eredmények számbavétele. Lényeges a forrásallokáció átdolgozása a napi megfogalmazások érvényre juttatása miatt. A turisztika fejlesztésére szánt források egy részének átcsoportosítása szükséges, mivel a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elkészítése során túl nagy szerep lett szánva a turizmus fejlesztésének és ezt a beérkező kérelmek nem támasztják kellőképpen alá. Nagy hangsúlyt kívánunk helyezni a vállalkozásalapú jogcím és kis értékű projektek kiírására, melyek új elemként jelennek meg a stratégiánkban, élni kívánunk a gyors elbírálás adta lehetőséggel. A Leader IV-es tengely jogcímei esetében a támogatási összegek hátrányos helyzetű és egyéb területen meghatározott mértékét azonos szintre kívánjuk módosítani.

1.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A Sághegy Leader Egyesület tervezési területén körlevelekben, www.saghegyleader.hu honlapon történő értesítéssel hívta fel a köz-, civil- és vállalkozói szféra figyelmét a jelenlegi HVS újra gondolására a célok megfogalmazására. Hirdetményben neveztünk meg 6 helyszínt és időpontot a személyes konzultációra. Ajánlott levélben küldtük ki a Hirdetményeket, kértük a hirdetőtáblára történő kifüggesztést. Ezzel szeretnénk volna elérni, hogy a települések lakosságához is eljusson felhívásunk. Az elnökségi ülésen 2011.02.16-án 12fő gondolta át a HVS felülvizsgálat fő irányvonalát. 2011.02.19-én Káldon 49fő vett részt a Közgyűlésen, amely egyben a HVS felülvizsgálat indító megbeszélése is volt. 41 résztvevő az egyesületi tagokból került ki, - ebből 13fő civil szervezetet, 9fő a vállalkozó szférát, 19fő a közszférát képviselte -, illetve 8fő egyéb, a vidékfejlesztésében meghatározó szereplő. Megválasztásra került a Tervezői Csoport 5fővel, a munkaszervezet vezetőn kívül 2fő a civilszférát, 2fő a vállalkozói szférát képviseli. 2011.02.21-én Uraiújfaluban 12fő részvételével került megtárgyalásra a jövőkép, és a helyzetelemzés. 2011.02.23-án Nemeskocson 7fő részvételével került megbeszélésre a HVS felülvizsgálat. 2011.02.24-én Hosszúperesztegen

12fő jelent meg az egyeztetésen. 2011.02.28-án Ostffyasszonyfán 22fő fogalmazta meg a jelen és jövő elképzeléseit. 2011.03.02-án Jánosházán 8fővel történt meg a felülvizsgálati egyeztetés. 2011.03.03-án Sótönyban tartottuk 13fő részvételével a stratégia áttekintését, újabb megfogalmazásokat tettünk. 2011.03.04-én a Tervezői Csoport és a SLE Elnöke foglalta össze a különböző helyszínen megfogalmazottakat. Egy szemlélet, irányvonal, célkitűzés megfogalmazására került sor. 2011.03.08-án 14fő összegezte az Egyesület Stratégiai megfogalmazásait. 2011.03.02-án a Vas Népe hasábjain olvashattunk összefoglalót a fejlesztési lehetőségről, a felülvizsgálathoz tartozó projekt adatgyűjtés fontosságáról. A HVS felülvizsgálata során a munkaanyag több időpontban a saját honlapunkon megjelent. Minden esetben kértük az érdeklődők véleményét, az észrevételekkel kapcsolatos visszajelzést. Egyesületünkhöz összesen 549db projektötlet érkezett, ennek 37%-a, 204db a vállalkozói-, és civilszféra, 63%-a, 345db a közsféra ajánlásával keletkezett.

1.5. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során elfogadott módosítások

A Sághegy Leader Egyesülethez beérkezett 549db projektötletből 247db EMVA III.-as tengelyes, 220db Leader IV.-es tengelyes jogcímen támogatható megfogalmazást tartalmaz. 82db olyan ötlet érkezett, melyeket az ÚMVP fent említett tengelyei jelenleg nem hivatottak támogatni. Az ügyfelek olyan megfogalmazásokat küldtek, melyek önkormányzati alapellátási feladatok, de a színvonalas működéshez az egyre apadó finanszírozás miatt máshonnan is pluszforrásra lenne szükség.

A jelenleg érvényes megfogalmazások közül a falusi életminőség javítását, a település imázsának kialakítását, a fenntartható fejlődést szolgáló fejlesztéseket az ötletadók 73%-a 1. helyen nevesíti.

Az épített és kulturális örökség védelem 13%-os hangsúlyt kapott. A turisztika és mikrovállalkozás fejlesztés változó kiírása miatt, a jogcímekre allokált források egy részét átcsoportosítjuk e célok megvalósításához.

A Leader jogcím eddigi 5 megfogalmazásához képest 8-at szeretnénk elfogadni. Ebből, a gazdaságélénkítést szolgálná a vállalkozás alapú fejlesztés, ami a HACCS lefedettségű területén új jogcímként kerülne nevesítésre.

Közösségi célú fejlesztés jogcímben a sportolási feltételek javítása, valamint a közbiztonság és tűzvédelem fejlesztése mellett, újként nevesítjük a természeti és kulturális

örökség védelmi célterületet. Ezzel kívánjuk a helyi civilszférát támogatni, megjelenésükhöz hozzájárulni.

A gyorsabb elbírálás lehetőségét ígérő kis értékű projektek kiírását tervezzük rendezvény és képzés jogcímben, illetve a vállalkozás alapú fejlesztések között is nevesíteni kívánunk egy kis értékű projektkört.

Térségek közötti együttműködés és komplex projektek tekintetében a jogcímet nem kívánjuk nevesíteni.

2. HELYZETELEMLÉS

2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

2.1.1. A térség általános jellemzői

A stratégiában érintett térség a Nyugat-Dunántúli Régióban, Vas megye északkeleti részén helyezkedik el, határos a csepregi, a szombathelyi és a vasvári kistérségekkel, illetve északon Győr-Moson-Sopron, keleten Veszprém, délen pedig Zala megyével. A térségre jellemző az eltérő fejlettségi szintű települések csoportjainak laza hálózata, aszerint, hogy közlekedési folyosó mentén, gazdasági, kereskedelmi centrumot jelentő városok közelében vagy ezektől távolabb helyezkednek el. Ez meghatározza a munkahelyek száma és távolsága alapján a jövedelemtermelő képességet, ezáltal az infrastruktúra fejlettségét, a vásárlóerő pedig a helyi vállalkozások életképességét. Általánosan jellemző az alacsony bérű betanított munkásokat alkalmazó elektronikai, könnyűipari cégek jelenléte, ebből következően a munkavállalók számának, a munkanélküliségi rátának a gyors változása. A természeti környezet gazdag, a termálkincs könnyen kiaknázzható, a természetvédelmi területek, épített örökségek, kastélyok, kúriák száma jelentős. Előny, hogy a jelenleg oly divatos bor utak, valamint a fellendülőben lévő kulturális-, egészség- és wellnessturizmus szempontjából a megye legnagyobb kincsei itt találhatók.

2.1.2. A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok

A térség felszíni és felszínalatti vizekben egyaránt gazdag. Felszíni vízhálózata sűrű, legnagyobb folyója a Rába, egyéb folyóvizei a Marcal, Répce és Gyöngyös, de mellettük kisebb tavak, holtágak is találhatók. Közülük talán a Szajki-tavakat érdemes kiemelni, amely kiemelkedő környezeti és turisztikai potenciállal bír.

A térség földrajzi fekvése kedvező, hazánk nyugati részén található, közel az osztrák határhoz, igaz jelentős távolságban Budapesttől. Fekvése a megyén belül is viszonylag kedvező, néhány település kivételével nem periférikus a helyzete. Ebből fakadóan jól ki tudta

[illegible]

8

szőlőművelés, de a Kemeneshát keleti lejtőin és a Kis-Somlyó hegyen is jelentős szőlőkultúra található. A két említett terület a Somlói Történelmi Borvidék szerves egységét képezi.

Országos jelentőségű a térségben található termálvíz kincs. A terület mélyszerkezetében két egymástól eltérő egység található: a Rábától nyugatra az Alpok mélybesüllyedt folytatása; a legkeletibb tag pedig az úgynevezett Rába-menti metamorfit összlet. Legnagyobb jelentőséggel azonban a devon korú dolomit bír, melynek töredezett, repedezett üregeiben magas hőmérsékletű és rendkívül magas oldott ásványianyag-tartalmú termálvíz raktározódik.

A környezetszennyezés (víz, levegő, talaj) nem jelentős, a pontszerű források és a talajvizek nitrát szennyezettsége azonban figyelmeztető, emellett jelentős veszélyt jelent az országhatárokon kívülről jövő szennyezés is. (Rába habzása). A 86-os számú főút zaj- és levegőszennyezése is jelentős.

A térség turisztikai potenciálját erősíti az itt található Natura 2000 területek magas száma, a számos természetvédelmi terület, valamint a térségen áthaladó országos kéktúra útvonala is.

2.1.3. Demográfiai helyzet

A Sághegy Leader Egyesület 58 települést foglal magába. A Sárvári és Celldömölki kistérség tartozik a tervezési területhez. 31 település alkotja a Sárvári Kistérséget, 27 a Celldömölki kistérséget. A Sárvári Kistérségben található a 2001-ben városi rangot kapott, jelenleg 2506 lakosú Répcelak. A két térség összlakossága az Egyesület megalakulásakor 2008-ban 37.316 fő volt, 2010-ben már csak 36.172 fő. Térségünkre jellemző a falvak lakosságának elöregedése, a fiatalok elvándorlása. Ezt a tendenciát erősíti a foglalkoztatók azon gyakorlata, hogy hátrányosan különböztetik meg felvételnél a nem helyi lakcímmel rendelkező jelentkezőt. Az 58 település 95.906 ha területén 15.829 db lakás található az egy lakásra jutó lakosok száma átlagosan 2,29 fő. *(lásd. 1.számú melléklet)*

A Sághegy Leader Egyesület tervezési területén 15 hátrányos helyzetű település található, ebből Bejczygyertyános, Meggyeskovács és Vásárosmiske a Sárvári, Csöngye, Duka, Egyházashetye, Keléd, Kemenesmagasi, Kemenespálfa, Kissomlyó, Köcsk, Nemeskeresztúr, Nemeskocs, Pápoc, Szerény a Celldömölki kistérséghez tartozik.

A Sághegy Leader Egyesület kiemelt feladatának tekinti a hátrányos helyzetű települések gazdasági, foglalkoztatáspolitikai, kulturális helyzetének javítását, a helyi szereplők közötti kapcsolatépítést, valamint a települések megtartó-képességének erősítését.

2.1.4. Gazdasági környezet

A Nyugat-Dunántúli Régióban 2009 első félévében havonta átlagosan 43.752 fő álláskeresőt tartott nyilván a munkaügyi hivatal. A megelőző 3 évben a havi átlagos létszám a 29 ezer főt alig haladta meg. A 2008 őszen kezdődött gazdasági világválság elsősorban az ipart érintette, így a Nyugat-Dunántúli régióra is erősen negatív hatással volt. A térségben a feldolgozóipar az egyik legnagyobb foglalkoztató, képviselői a válság következtében létszámleépítésekre kényszerültek, aminek következtében visszaesett a régióban a foglalkoztatottság, ezzel párhuzamosan növekedett a munkanélküliség. A kereskedelmet és a szolgáltató szektort csak áttételesen érték el a válság hatásai, így nem is következett be akkora visszaesés ezekben az ágazatokban, mint amilyen az iparban volt tapasztalható.

A gazdasági válság 2008 utolsó két hónapjától kezdte érezteti hatását a regisztrált álláskeresők számában. Novemberben még csak 5%-os, azt követően azonban 10% feletti növekedést mutatnak az adatok az előző év, hasonló időszakához képest. A növekedés üteme 2009 első félévében tovább fokozódott, aminek következtében áprilisra az álláskeresők száma a Nyugat-Dunántúli Régióban megközelítette a 46.000 főt. A félév végére a szinte mozdulatlan adatok, az előző év azonos időszakához viszonyítva 70,2%-os emelkedést jeleztek.

A válság a celldömölki kistérséget az átlagosnál is erőteljesebben érintette. Míg a 2008. év augusztusában a regisztrált munkanélküliek száma 664 fő volt a kistérségben, addig 2009. augusztusban 1487 főre emelkedett az álláskeresők száma. A Celldömölki Kistérségben az elmúlt években három nagy cég emelkedett ki a jelentős foglalkoztatók köréből, úgy mint a Cellcomp Kft., az Eybl Hungária Kft. jánosházai üzeme, valamint a Fodat Kft. Ez utóbbin belül a létszámleépítés három Triumph varrodát érintett.

A kistérség gazdaságában, főleg a meghatározó feldolgozóipari cégek körében, olyan mértékű keresletcsökkenés következett be, melynek hatására jelentősen csökkent a foglalkoztatottság és ezzel egyidejűleg emelkedett a munkanélküliség. A keresletcsökkenésből adódó tömeges létszámleépítések, főleg az autóipari beszállító, feldolgozóipari cégeket érintették. Mivel a térségben e foglalkoztatói kör meghatározó, a recesszió jelentősmértékben sújtotta, és még mindig sújtja a helyi munkaerőpiacot.

2010. decemberében a Celldömölki Kistérségben 13754 főre, a Sárvári Kistérségben 20483 főre nőtt az inaktívak létszáma. 2002 és 2010 éveit vizsgálva a foglalkoztatási ráta jelentős csökkenést mutat Celldömölki:26,9%, Sárvári Kistérség:26,1%. Az inaktív lakosság számának jelentős növekedése veszélyt jelent a társadalomra. **(lásd. 2.számú melléklet)**

A foglalkoztatás elsősorban a közeli városok (Sárvár és Celldömölk) ipari centrumaiba koncentrálódik, ami a munkavállalókat napi ingázásra kényszeríti. Ipari foglalkoztatási

szempontból még lényeges Jánosháza és Répcelak szerepe. A tönkrement élelmiszeripar utolsó ágazatát találhatjuk Répcelakon, a Sajtgyárat. Munkaerő felvétel oldaláról vizsgálva jelentős ágazat a gyógyturizmus, amely az utóbbi évtizedben alakult át és erősödött meg.

A térség településein alacsony a vállalkozói aktivitás. A vállalkozások jelentős része jellemzően családi vagy kényszervállalkozás, így nem tudnak a térségre nagymértékben jellemző ingázásra negatív hatást kifejteni. Jellemző probléma a tőkehiány, ami a fejlesztések komoly gátja. A pályázatok utófinanszírozása és a hiányzó erős banki háttér nem kedvez a vállalkozások megerősödésének.

Az aprófalvas településszerkezet miatt a kistelepüléseken a mezőgazdasági tevékenység (őstermelők, családi jellegű farmgazdaságok) mellett szinte csak a minimális szolgáltatásokkal kapcsolatos mikrovállalkozások találhatók meg. A szolgáltatató szféra gyengének mondható, ami érvényes a piaci és az intézményi szolgáltatásokra is.

A vállalkozások körében kihasználatlan potenciált jelentenek még a meglévő kézművesipari adottságok, hagyományok és termékek, mivel az ágazat termékei értékesítési gondokkal küszködnek. A tradicionális kézműves iparágak, mesterségek fejlesztése a turizmusfejlesztéssel párhuzamosan komoly lehetőségeket jelenthet az ágazat számára.

2.1.5. Társadalmi környezet

A két Kistérség településszintű álláskeresési adatait találjuk a 2. számú mellékletben. Sajnos a jelenlegi gondolkodásmód nem kedvez a vidéki alkalmazottaknak, az esetek túlnyomó többségében ők az első leépítési áldozatok.

2011.01.20-i adat szerint a Celldömölki Kistérségben a 17.271 munkavállalásra képes lakosból 1257 nyilvántartott munkanélküli 7,28%, a Sárvári Kistérségben: 24.905 főből 1706 fő 6,85% a nyilvántartott munkanélküli.

A térségben a civil szféra, kultúra és az önszerveződés is markánsan jelentkezik. A civil szerveződések, egyesületek, alapítványok szerepe a települések életében nagyobb jelentőséggel bír, mint a nagyvárosokéban, hiszen egy sportegyesület vagy egy kulturális szervezet a települések alacsony lélekszáma miatt magasabb társadalmi hatást képes kifejteni. Főként sport és kulturális területen (hagyományőrzés) jellemző a tevékenységük. A tradicionálisan meglévő tűzoltó- és sportegyesületek mellett a társadalmi igények változásával a környezet- és természetvédelemmel, közbiztonsággal, településfejlesztéssel foglalkozó civil szervezetek megalakulása, térnyerése is jelentős.

A nemzetiségi kultúra markánsan nem jelenik meg. A csekély arányt képviselő roma népesség egyedi kultúrája is csupán nyomokban lelhető fel.

Napjainkban és a közeljövőben a térségben kiemelt figyelmet kap a meglévő természeti és társadalmi értékek védelme, megőrzése, valamint a kulturális hagyományok továbbadása a fiatalabb generációk számára. A térségben tevékenykedő non-profit szervezetek számos kulturális és gasztronómiai rendezvény megrendezésével segítették elő a települések együttműködését, valamint jelentősen javították a társadalmi közösségek között kialakuló kommunikációt. A civil szektor ezért arra törekszik, hogy az alulról szerveződő helyi cselekvések köre bővüljön, a lakosság létrehozza saját szerveződéseit és részt vegyen települése, kistérsége, régiója fejlesztésében.

A civil szférának elsősorban a kezdeményezésben kell erősnek lennie, hiszen a társadalmi hiányosságokat a lakosok csak helyi szinten tudják felismerni, ezek mérséklésére pedig csak a legrugalmasabb civil szervezetek tudnak gyorsan és hatékonyan reagálni.

2.2 A Leader Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

A Sághegy Leader Egyesület 2008. április 28-án alakult 144 taggal. Az Irányító Hatóság által megfogalmazott mértékben képviselteti magát a köz-, vállalkozói- és civilszféra az Elnökségben. Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában fogalmazták meg a két kistérség fejlesztési céljait.

Fontos társadalmi szempontok érvényesültek megalakuláskor, melyeket folyamatosan fenntartunk a Helyi Akciócsoport és a munkaszervezet működésében:

- alulról jövő kezdeményezések felkarolása;
- a helyi lakosság és a civilszféra aktivizálása és tevékeny bevonása a fejlesztési folyamatokba;
- kapcsolatteremtés, illetve együttműködés kialakítása a térségek és szférák között, a megszerzett tudás és tapasztalatok közös hasznosítása végett;
- az innováció növelése, a vállalkozói szellem és a helyi partnerség erősítése.

A helyi partnerség fontos alapkövének tekintjük, hogy Egyesületünk folyamatosan fórumokat tart a térségben, valamint heti öt munkanapon munkaszervezeti irodánkban személyes megkereséssel fordulhatnak hozzánk akár tagjaink, akár a térségben élő lakosok. Megteremtettük azt a bizalmi kapcsolatot, hogy szervezetünkhöz bármikor fordulhatnak az ügyfelek. Folyamatosan frissített és aktualizált honlapunkon széles körű tájékoztatást kaphatnak a helyi partnerek a térségeket érintő információkról. A partnerség fontos eredménye a megalakult tervezői csoport is, melyben a civil és vállalkozói szféra 80%-ban

képviselteti magát. A LEADER program alapvető eleme a partnerség megteremtése, mivel a közösségi kezdeményezések, a térségi arculat, valamint a helyi szereplők összefogott támogatása csak így teremthető meg megfelelően.

A helyi partnerség erősítése mindenképpen meghatározó lehetőséget biztosít a Sághegy Leader Egyesület területén. Az érintett kistérségekre jellemző, hogy a természeti és turisztikai adottságok egymást kiegészíthetik és erősíthetik.

A Sághegy Leader Egyesület elnöksége és munkaszervezete között kialakult összhang megteremtette azt a körülményt, hogy egyesületünk taglétszáma folyamatos növekszik, 2008 óta 10 taggal, 154-re emelkedett. A 10%-os növekedés a jövőt illetően reményekre jogosítja fel a HACS-ot. A munkaszervezet irodájában leadott, 6db újabb Belépési Nyilatkozat vár elbírálásra. Várhatóan a következő Közgyűlés pozitív elbírálással fogja lezárni ezeket a jelentkezéseket.

2.3 A Leader megvalósítás során elért eredmények áttekintése

Az UMVP EMVA **III. tengely** 4 jogcím rendelete szerint kiírt 1. pályázati körben egyesületünkhöz 69 db támogatási kérelem érkezett. Ebből az alapjogosultsági feltételek vizsgálata után, a 45%-os gazdaságfejlesztési arány figyelembevételével 27 kapott kedvező elbírálást 1.651.764 euro értékben.

A **4. számú melléklet** szemlélteti az UMVP EMVA III. tengelyes 1. körös pályázati aktivitást, és elnökségi támogatási szándékot.

Összes Kötelezettségvállalásunk az összes fejlesztési forrás 33%-ának felel meg. Az **5. számú melléklet** részletes elemzést tesz lehetővé.

A négy jogcím tekintetében a hátrányos helyzetű települések a források 14%-át, az egyéb települések a források 38%-át használhatják föl.

A Sághegy Leader Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája 1. prioritásként jelölte meg Falufejlesztés jogcím alatt a települések imázsának kialakítását, a közszolgáltatások fejlesztését, a környezetvédelmet és fenntartható fejlődést. Az első körre beérkezett 35 db támogatási kérelemből 7 kapott támogatást 584.755 euro értékben. Az egyéb területek 35%-ban a hátrányosak 28%-ban használhatják föl a rendelkezésre álló forrást. Középületek kaptak méltó külsőt, rendezvényterek alakultak európai színvonalúvá, közparkokkal szépültek falvaink.

2. prioritásként nevesítettük az épített örökség védelmét. 9 kérelemből 3 kapott támogatást. A hátrányos helyzetű Meggyeskovácsi Harangtornya újult meg 13.668 euróból, 7%-nyi forrást felhasználva. Ostffyasszonyfa és Ikervár 36%-nyi forrásra 292.287 euróra

kapott kötelezettségvállalást. Ostffyasszonyfán a védett épület már teljes pompájában látogatható.

Mikro vállalkozás jogcím esetében a turizmus, az agrárium, és a kézművesipar közötti szinergia erősítése, térség specifikus termékek előállítása és az értékesítést segítő körülmények elősegítése fogalmazódott meg eredetileg. 19 beérkezett kérelemből 14-et támogatásra alkalmasnak minősített a z Elnökség. Hátrányos helyzetű településen 38.849 euro 11% fejlesztési forrás, egyéb területre az allokált forrás 54%-a 592.450 euro a kötelezettség vállalás. Nemeskocson alkotóműhely fejlesztés, Bögötén 2 telephelyfejlesztés, Pósfán vegyesbolt korszerűsítés és profilbővítés, Kenézben gép beszerzések váltak valóra 60-65%-os támogatási intenzitással.

A turisztikai tevékenységek ösztönzésére allokált források minimális értékben kerültek lekötésre. 6 kérelemből 3 támogatást kapott. Hátrányos helyzetű területen nincs támogatott projekt. Egyéb területen 21% forrás allokálása után, 129.756 euro felhasználásával fejlődhet vidékünk. Gombási Istvánné falusi szálláshely bővítése és a Répcementi Hunor Vadásztársaság Vadász felújítása befejeződött. Turisztika terén határozott javulást kell elérnünk, hangsúlyosabb megfogalmazásokat kell tennünk.

Az EMVA III. tengely 2. körre 64 kérelem érkezett, ezek még nincsenek támogatási szakaszban sajnálatos módon.

A Leader **IV. tengely** kötelezettségvállalása az összes fejlesztési forrás 16%-a 155.392 euro

A 6. számú melléklet bővebb elemzést tesz lehetővé

47 db kérelem érkezett, 38 kérelem maradt fenn alapjogosultság és visszavonás után, 37 esetben támogatási határozat generálódik.

Fő megfogalmazásunk az együttműködés erősítése volt a civil szférában. Sok egyesület sikeresen pályázott. A közösségek közötti együttműködés csak 4%-nyi 10.538 euro forrást igényel. Mélyen az elvárás alatti az igény.

A sportolási feltételek javítására hátrányos helyzetű településen 8.000 euro 26%-nyi, egyéb területen 36.350 euro 32% fejlesztési forrás használható fel. Sportpályák, sportöltözők újulhatnak meg, eszközbeszerzésre lesz lehetőség. Ezen fejlesztések 11 faluban történnek meg.

Rendezvényszervezés és térségi kapcsolatok terén az összes forrás 17%-ára 54.138 euro összegben van igény. Két nemzetközi projektről kellemes élményekkel tértek vissza a Hosszúperesztegi és Vámoscsaládi résztvevők.

Tűzvédelem és közbiztonság fejlesztése terén a tűzoltó egyesületek és polgárőr egyesületek számos jó projekttel jelentkeztek és pályáztak. Tűzoltószertárak, polgárőr melegedők újulhatnak meg, eszközállomány bővíthet 54.138 euro összegből. A fejlesztési forrás 44%-a hívható le.

Képzések szervezése és azok oktatási feltételeinek javítása esetén a hátrányos helyzetű települések voltak a legaktívabbak. 10.875 euro forrásból /58%/ számítógépes tanfolyamon bővíthet a résztvevők ismeretanyaga. Egyéb területen 2070 euro 3%-nyi igény jelentkezett.

A Leader megvalósulások elemzése után következtetésnek vontuk le azt a tényt, hogy a hátrányos helyzetű települések felzárkóztatását azzal is segítjük, hogy intézkedésenként az egyéb területen alkalmazott projektenként meghatározott minimális és maximális támogatási összegre pályázhatnak. A következő HPME katalógusban már megjelenítjük ezt az elképzelést.

2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A HACCS által a 93/2007. (VII. 29.) FVM rendelet, valamint a 147/2007. (XII.4.) FVM rendelet értelmében elkészített HVS felülvizsgálata a gazdasági, társadalmi helyzet változása, valamint a Leader Program végrehajtására vonatkozó egyéb feltételek változása, és a forrásallokációban is tükröződő célrendszer prioritásainak lehetséges módosulása miatt indokoltá vált. A Sághegy Leader Egyesület széleskörű pályázati lehetőséget, hosszú távú terveket fogalmazott meg. Ezzel kívánt lehetőséget adni minden tagnak, a tervezési terület minden településének, a már működő és majd létrejövő civil szféra vagy vállalkozó ügyfélnek a fejlesztéshez, az új elképzelések megvalósíthatóságához.

A prioritási sorrendben előkelő helyre nevesítettük az aktív turizmus, turisztikai vonzerők, gasztronómiai, kulturális és vallási turizmus fejlesztését. A térségben, a hazai és nemzetközi világban bekövetkezett gazdasági, társadalmi folyamatok következtében ez az igény túlzónak bizonyult. A minimális igény miatt más célterületekre történő forrás átcsoportosításra van szükség.

Fő céltűzésként fogalmazódik meg a majdani forrásallokációban a gazdaságfejlesztés.

A helyi gazdaságot a helyi vállalkozások működtetik, szerepük számos csatornán keresztül érvényesül. A közvetlen pénzügyi hatás a helyi adóbevételeken keresztül érzékelhető. A lakosság körében a vállalkozások foglalkoztatási szerepe a legjelentősebb, a helyi gazdaság egyaránt jelent önfoglalkoztató (egyéni vállalkozók, östermelők) és munkavállalói munkahelyeket. E foglalkoztatás révén jut a helyi lakosság egy része jövedelemhez, amellyel a vállalkozások közvetett módon a fogyasztói keresletet generálják.

Ha a fogyasztás nagyobb hányadát sikerül a településen tartani (az emberek a helyi vállalkozásoknál vásárolnak vagy tőlük rendelnek meg szolgáltatásokat), a helyi

gazdaság önmagát finanszírozza. Még közvetlenebb hatás, hogy az emberek helyben munkához, így jövedelemhez jutnak, az önkormányzat szociális kiadásai jelentősen csökkennek. A vállalkozások helyi mecenatúrában (helyi kulturális, sport és egyéb tevékenységek finanszírozásában, szponzorálásában) vállalt szerepe sem jelentéktelen.

A HVS felülvizsgálat során szeretnénk új célterületeket megfogalmazni valamennyi szféra képviselői részére. Kis értékű projekteket szeretnénk támogatni rendezvény és képzés jogcímeznél. Leader jogcímnél a gazdaságfejlesztés 45%-os arányának biztosításához új intézkedésként nevesítjük mikro vállalkozások részére a vállalkozásalapú fejlesztés jogcímet. Eszközbeszerzést, építést is támogatni kívánunk 3-4 millió Ft értékben. Kis értékű projekt 1 millió Ft-os támogatást is igényelhetnek majd ügyfeleink a mikro vállalkozások eszköz állományának fejlesztéséhez. Projekt ötlet gyűjtésünk során a IV. tengelyes megfogalmazások közül a vállalkozásalapú fejlesztés jogcímre 18% igény mutatkozik.

2.5. SWOT elemzés

A Sághegy Leader Egyesület tervezési területén készült SWOT elemzés

Erősségek	Gyengeségek
Gazdag természeti Környezet, gyógy és termálfürdők	népesség fogyás, demográfiai mutatók romlása
Ság-hegy és Kissomlyó szőlőkultúrája	infrastrukturális elmaradottság
Szajki tavak, Natura 2000 területek	leromlott úthálózat, szennyvíz csatornázottság hiánya
Meglevő kulturális örökség, épített és természeti örökség	alacsony helyi vállalkozói aktivitás
Irodalmi emlékhelyek	turisztikai szolgáltatási igény gyenge
Sitke Rockfesztivál és Répcelak Laki Kalinkó nagy rendezvény	munkavállalók kiszolgáltatottsága a munkáltatóknak
Hagyományőrző csoportok jelentős száma	környezettudatos életmód
Sportegyesületek, Tűzoltó Egyesületek tenni akarása	
Közbiztonság, polgárőrség szerepvállalása	
Civilszervezetek helyi erősödése, szerepvállalása	
Néhány mikro vállalkozás munkahely teremtési törekvése	
A falu szempontjából jelentőséggel bíró épületek, közparkok gondozása, fejlesztése	

szélerőművek elterjedése, megújuló energia	
lehetőségek	fenyegetések
vidékfejlesztési támogatások lehívása, előleg biztosítása fokozná az aktivitást	tovább nő a népesség fogyás
civil szféra még aktívabbá tétele	hagyományos falusi életforma eltűnik
turisztikai program csomagok	igénytelenség a helyi hagyományőrzésre
növekvő belső piaci igények	elhúzódó pályáztatás rontja az aktivitást
	utófinanszírozás, banki hitel lehetőség hiánya nem kedvez a fejlesztéseknek

3. HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképeinek meghatározásakor sajnálatos megállapításként kell értékelnünk, hogy a két évvel ezelőtt elfogadott helyzet értékeléséhez képest a kistérségek mutatói tovább romlottak. Az elfogadott célokhoz kiírt és megnyert pályázatok nem befolyásolták még észrevehetően a kistérségek versenyképességét. Előtérbe kell helyeznünk a vállalkozási célú fejlesztéseket, erősíteni kell a foglalkoztatás (tartós) bővítésének preferálását, de ugyanilyen gondossággal kell kezelnünk megfogalmazásainkban a munkahely megtartást is. Változatlanul támogatandó a turizmusfejlesztés. Olyan adottságokat kell fejleszteni és támogatni, ami a térség sajátosságaira épít. Fejleszteni kell a falusi vendéglátáshoz köthető szolgáltatások körét. Meg kell ismertetni a hagyományos vidéki életformát. Erősíteni kell a civilszféra összefogását a közbiztonság, rekreációs, szabadidős tevékenység vonalán. Kevés a helyi termék előállításával foglalkozó egyén. Ezzel a területtel hatványozottabban foglalkozni kell. Legnagyobb igény a középületek korszerűsítésére, felújítására, az épített örökség megóvására van. Új megfogalmazást nevesítünk a kulturális és természeti örökség megóvására. Tánccsoportokat, egyesületeket kívánunk támogatni fellépő ruha, eszközbeszerzéssel, illetve kiadvány szerkesztési lehetőséggel. Megfogalmazódhatnak a településekről elszármazottak gazdasági és kulturális életben sikereket elért emberek bemutatását célzó kiadványok összeállítása. A hagyományőrzés a települési szokások,

rendezvények megtartásával fenntarthatók. Értékmegőrző programok támogatásával mutatjuk be a vonzó vidéki létet. Gondossággal előkészített szüreti felvonulásokon, sport napokon, tűzoltó versenyeken, falunapokon ismerhetik meg fiataljaink az idősebb generáció önzetlenségét, szervezőképességét és hagyománytisztelőt.

3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia helyzetelemzése tükrözi, hogy a települések egységesen olyan nehézségekkel, szükségletekkel küzdenek, ami egy összehangolt térségi stratégia intézkedései keretében kezelhetők és lehetőséget lehet teremteni a célkitűzésekkel mind a települési, mind a térségi célok eléréséhez.

Fontos feladatunk a természeti és kulturális örökségünk védelme, megőrzése és fenntartása.

Igény mutatkozik a térség értékeinek rendbetételére, a gazdaságfejlesztést is generáló építmények hasznosítására.

Legfontosabb célkitűzés a helyi gazdasági potenciál erősítése, mivel a helyi vállalkozások létrehozásának vagy fejlesztésének támogatásával biztosítható a gazdasági stabilitás biztosítása a foglalkoztatás növelése, ezzel emelkedhet a vidék népességmegtartó ereje. További kitörési pont lehet a természeti adottságaink kiaknázatlanok, a térség gazdaságába olyan fejlesztések támogatása, melyek a megújuló energia, az alternatív energiahordozók használatára is építenek.

Turisztika terén még sok a tenni való. A vízi, a horgász, a lovas, szakrális, a vadász- és a kerékpáros turizmus terén az infrastrukturális kialakítottság alacsony szintű, nincs kialakult szolgáltatói háttér. Ezen fejlesztések közvetve munkahelyeket generálhatnak, életminőség javulást hozhatnak.

Civil szervezeteink fontos szerepet játszanak térségünk életében. A települések hagyományait megőrzik, programokat szerveznek, településeinket ismertté teszik. Nagy jelentőséggel bírnak a közösség építésben, és a helyi identitástudat erősítésében. A leader program következtében több ötlet valósággá válhatott.

A jövőben is szeretnénk az egyesületek szűkös anyagi forrását kiegészíteni a jó pályázatok támogatásával, a megvalósíthatóság biztosításával. Az egészség és környezettudatos magatartás kialakításában rendezvényeket kívánunk támogatni. Kiemelt prioritásként kezeljük az ifjúság bevonását a közösségi életbe, hogy a települések jövő

vezetőivé válhassanak. A kis értékű projektek gyors elbírálása és pénzhez jutása a közösségerősítés egyik eszköze lehet.

3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célkitűzéseinek alapját a jövőképpen már megfogalmaztuk.

1. célkitűzés: Településkép kialakítása, a természeti és történelmi örökségünk fenntartása, fejlesztése az életminőség javítása

A meglévő létesítmények számos településen nem eredeti funkciójuk szerint üzemelnek. Nem szolgálják megfelelően a közösségi célokat, nem biztosítják kellően a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségét, a kulturális, helyi vagy közösségi rendezvény megrendezésének lehetőségét. A népesség megtartás fontos szempont, mert a lakosság elöregedése probléma térségünkben is. Szélesebb szolgáltatási kör megjelenése növelheti a „helyben maradási kedvet.” A faluközpont megújulását elősegítő fejlesztések támogatása, valamint a helyi kezdeményezések további erősítése életszínvonal emelkedést hozhat.

Fő intézkedések:

- Falumegújítás és fejlesztés
- Vidéki örökség megőrzése
- LEADER Községi Célú fejlesztés

2. célkitűzés: Térségi gazdasági potenciál erősítése, fiatalok és helyi vállalkozások bevonása a gazdaságfejlesztésbe

A nemzetközi és hazai szinten bekövetkező gazdasági visszaesés hatására több mikro vállalkozás működése lelassult. Ez a tény szükségessé teszi olyan célterületek megfogalmazását, melyek a helyi vállalkozások erősítésére, fejlesztésére, új vállalkozások létrehozására irányulnak. Segíteni kell a termékek piacra jutását. Ezek feltételei hiányoznak, meg kell keresni a termelők közti kapcsolódási pontokat, hogy versenyképességük erősödjön. Gazdaságfejlesztés nélkül nincs előbbre jutás a társadalomban. Meg kell védenünk az uniós szabványok betartása miatt jelentős kiadásra kényszerülő vállalkozókat. Támogatnunk kell szabványosítási és megfelelési törekvésüket. Kereskedelmi tevékenységet végző tagjainkat segíteni kell a munkakörülményeik korszerűsítésében.

A pályakezdő fiatalok esetében lehetőséget kell adnunk a telephely kialakításához és eszközbeszerzéshez a mikro vállalkozások fejlesztéséhez nyújtott támogatással

Fő intézkedések:

- **Mikro vállalkozások létrehozása és fejlesztése**
- **LEADER vállalkozási alapú fejlesztés**
- **LEADER kis értékű vállalkozás alapú fejlesztés, eszközbeszerzés támogatása**

3. célkitűzés: Helyi identitástudat fejlesztése és hagyományörzés, térségi kohézió erősítése

Civil szervezeteink fontos szerepet játszanak térségünk életében. A települések hagyományait megőrzik, programokat szerveznek, településeinket ismertté teszik. Nagy jelentőséggel bírnak a közösség építésben, és a helyi identitástudat erősítésében. Jellemző a térségben a tűzoltó egyesületek, sportegyesületek, polgárőr egyesületek, vöröskereszt szervezetek jelenléte. A civil szervezetek és helyi önkormányzatok közötti kapcsolat meghatározó a falu közösségi élete szempontjából. A jelentős aktivitás kimutatható az identitástudat fejlesztésében, a rendezvényszervezésben a szellemi értékek megőrzésében, kulturális tevékenységekben egyaránt. Meghatározó a helyi identitás tudat és hagyományörzés a vidéken, mivel az ilyen jellegű fejlesztési irányvonalak képviselik a stratégia társadalmi alapját, a helyi és térségi szintű közösségformáló elképzeléseket.

Fő intézkedések:

- **LEADER Rendezvény**
- **LEADER Képzés**
- **Kis értékű projekt rendezvény**
- **Kis értékű projekt: képzés**

4. Turisztikai fejlesztések és szolgáltatások bővítése, aktív pihenés feltételeinek biztosítása

A turisztikai szektor vállalkozói szférája hozzájárul a térség gazdaságának fejlődéséhez, illetve munkahelyeket tart fenn vagy teremt. Fontos a szolgáltató szektor kiépítése. A tájegységünkre egykor jellemző helyi ételek ismételt forgalmazásával gazdagodhat a kínálat. A turisztika ágazataiban fejleszteni kell a szabadidő hasznos eltöltésére szolgáló tevékenységeket. A rekreációs tevékenységek széles palettáját kell felvonultatni. További

kitörési lehetőséget jelenthet a természeti adottságaink kihasználása, a térség gazdaságában olyan fejlesztések támogatása, melyek a megújuló energia, alternatív energiahordozók használatára is építenek.

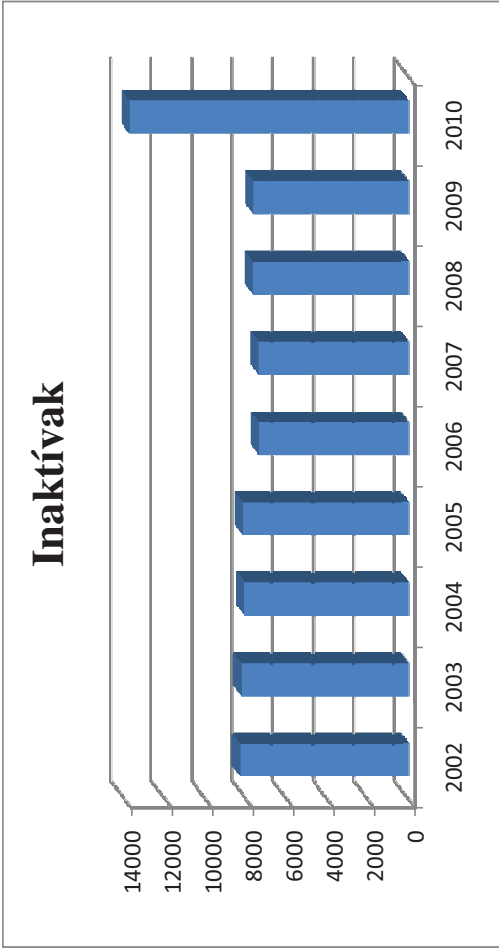
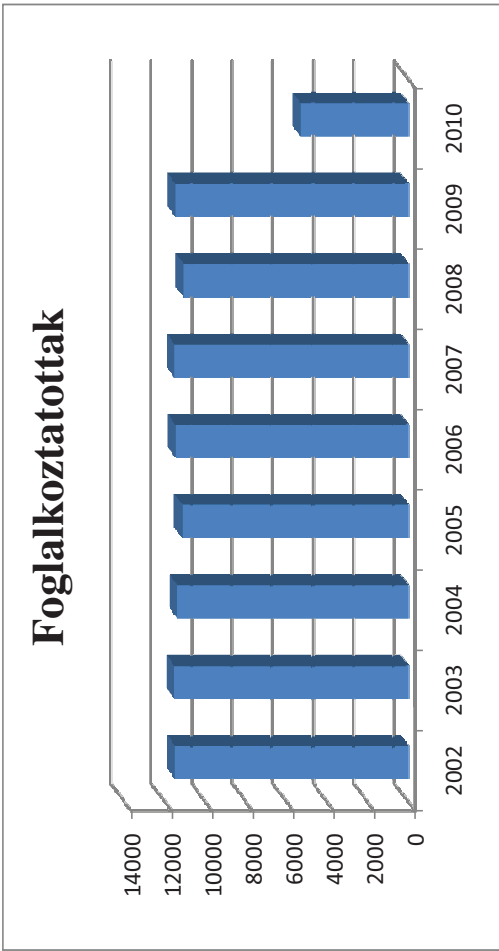
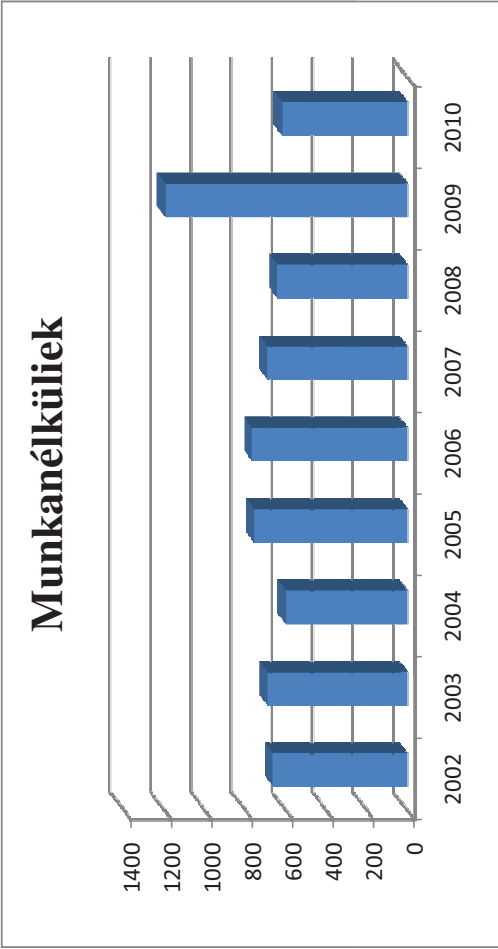
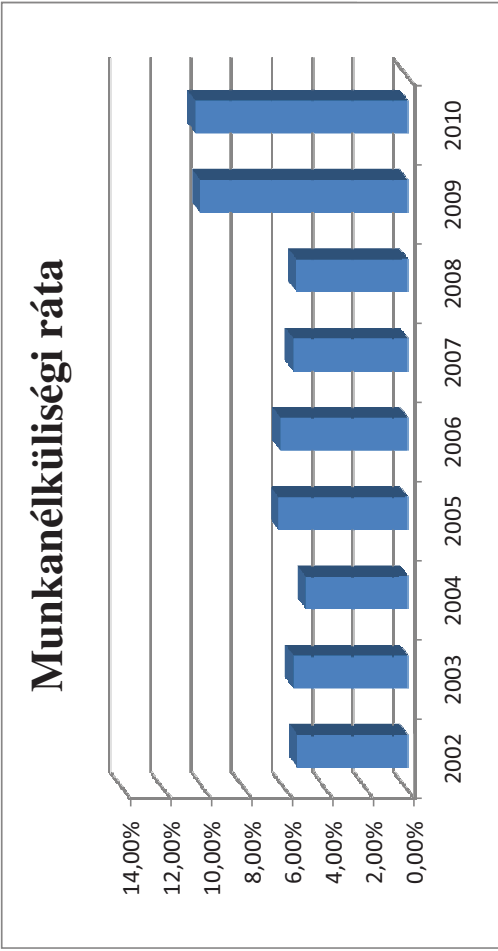
Fő intézkedések:

- **Turisztikai szolgáltatások fejlesztése**
- **LEADER vállalkozási alapú fejlesztés**
- **LEADER kis értékű vállalkozás alapú fejlesztés, eszközbeszerzés támogatása**

Település	Lakónépesség (fő)	Terület (ha)	Lakások száma (db)	Az 1 lakásra jutó lakók száma
Bejcgyertyános	500 fő	3 143 ha	269 db	1,86
Boba	831 fő	1 095 ha	321 db	2,59
Borgáta	149 fő	621 ha	101 db	1,48
Bögöt	396 fő	499 ha	165 db	2,40
Bögöte	337 fő	2 074 ha	151 db	2,23
Csánig	407 fő	819 ha	171 db	2,38
Csénye	726 fő	1 912 ha	290 db	2,50
Csőnge	393 fő	2 527 ha	197 db	1,99
Duka	250 fő	1 524 ha	166 db	1,51
Egyházashetye	392 fő	1 320 ha	177 db	2,21
Gérce	1 180 fő	1 830 ha	501 db	2,36
Hegyfalu	780 fő	1 189 ha	309 db	2,52
Hosszúpereszteg	692 fő	3 700 ha	407 db	1,70
Ikervár	1 862 fő	3 534 ha	658 db	2,83
Jákfa	544 fő	2 011 ha	241 db	2,26
Jánosháza	2 641 fő	2 341 ha	1 093 db	2,42
Káld	1 098 fő	4 244 ha	475 db	2,31
Karakó	213 fő	1 035 ha	111 db	1,92
Keléd	80 fő	872 ha	60 db	1,33
Kemeneskápolna	101 fő	497 ha	68 db	1,49
Kemenesmagasi	893 fő	3 319 ha	440 db	2,03
Kemenesmihályfa	563 fő	1 781 ha	232 db	2,43
Kemenespálfa	448 fő	1 372 ha	166 db	2,70
Kemenessömjén	614 fő	1 605 ha	233 db	2,64
Kemenesszentmárton	221 fő	429 ha	96 db	2,30
Kenéz	290 fő	717 ha	110 db	2,64
Kenyeri	913 fő	3 396 ha	442 db	2,07
Kissomlyó	234 fő	858 ha	148 db	1,58
Köcsk	300 fő	1 258 ha	170 db	1,76
Megyehíd	347 fő	604 ha	124 db	2,80
Meggyeskovácsi	761 fő	2 464 ha	329 db	2,31
Mersevát	581 fő	1 054 ha	221 db	2,63
Mesteri	247 fő	1 169 ha	155 db	1,59
Nagysimonyi	975 fő	1 567 ha	425 db	2,29
Nemeskeresztúr	294 fő	1 217 ha	173 db	1,70
Nemeskocs	376 fő	793 ha	145 db	2,59
Nick	543 fő	1 140 ha	221 db	2,46
Nyőgér	334 fő	1 073 ha	177 db	1,89
Ostffyasszonyfa	834 fő	3 431 ha	387 db	2,16
Ölbő	771 fő	2 353 ha	303 db	2,54
Pápoc	360 fő	3 132 ha	303 db	1,19
Pecöl	802 fő	1 726 ha	298 db	2,69
Porpác	164 fő	619 ha	85 db	1,93
Pósfa	302 fő	535 ha	111 db	2,72
Rábapaty	1 758 fő	2 141 ha	652 db	2,70
Répcelak	2 506 fő	1 382 ha	1 042 db	2,40
Sitke	647 fő	2 720 ha	305 db	2,12
Sótony	662 fő	1 493 ha	287 db	2,31
Szeleste	724 fő	2 075 ha	278 db	2,60
Szergény	367 fő	1 561 ha	173 db	2,12
Tokorcs	342 fő	640 ha	144 db	2,38
Uraiújfalu	910 fő	1 908 ha	377 db	2,41
Vámoscsalád	360 fő	1 178 ha	158 db	2,28
Vásárosmiske	366 fő	1 342 ha	178 db	2,06
Vasegerszeg	393 fő	1 272 ha	149 db	2,64
Vashosszúfalu	405 fő	1 392 ha	214 db	1,89
Vönöck	801 fő	1 760 ha	340 db	2,36
Zsédény	192 fő	643 ha	107 db	1,79
Összesen:	36 172 fő	95 906 ha	15 829 db	2,29

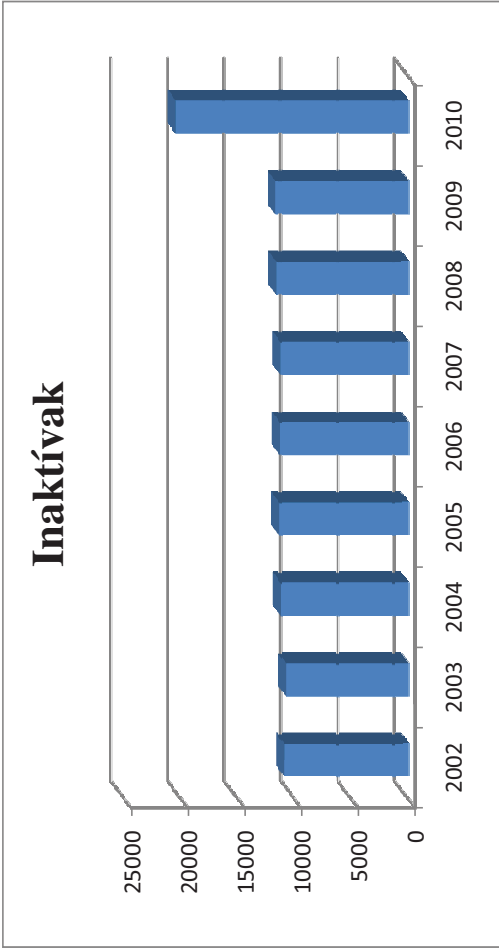
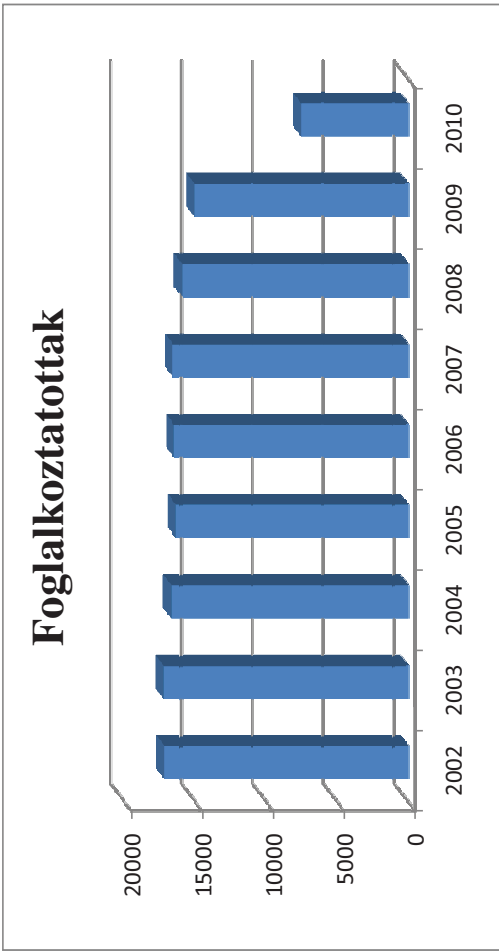
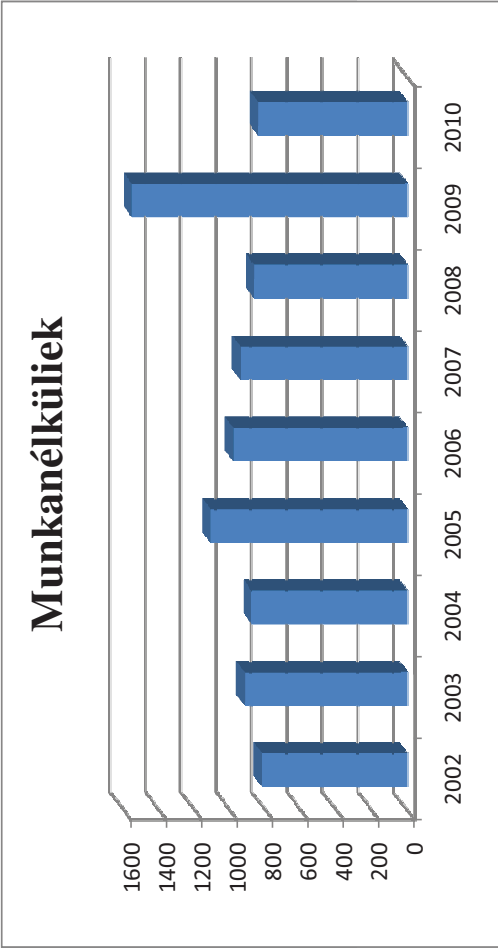
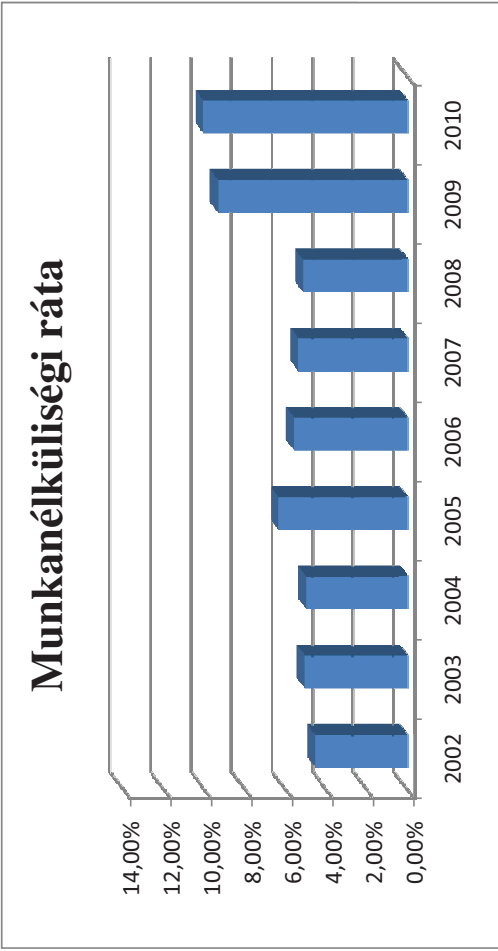
	Mnk.ráta	s	Munkanélküliek	s	Foglalkoztatottak	s	Inaktívak	Fogl.ráta	Akt.ráta
2002	5,44%	0,24	663	23	11514	357	8309	56,2%	59,4%
2003	5,65%	0,286	691	28	11538	406	8257	56,3%	59,7%
2004	5,01%	0,12	600	13	11385	147	8091	56,7%	59,7%
2005	6,35%	0,15	756	16	11147	153	8173	55,5%	59,3%
2006	6,26%	0,154	766	17	11475	162	7369	58,5%	62,4%
2007	5,66%	0,14	692	15	11532	171	7386	58,8%	62,3%
2008	5,48%	0,136	642	14	11083	161	7648	57,2%	60,5%
2009	10,24%	0,215	1196	22	11483	152	7635	54,3%	60,5%
2010	10,47%	0,415	619	20	5291	160	13754	26,9%	30,1%

Éves KSH adatok, Celldömölki
kistérség
15-74 éves korosztály

	Mnk.ráta	s	Munkanélküliek	s	Foglalkoztatottak	s	Inaktívák	Fogl.ráta	Akt.ráta
2002	4,55%	0,200	821	28	17215	534	10912	59,50%	62,30%
2003	5,06%	0,257	920	37	17251	607	10777	59,60%	62,80%
2004	4,99%	0,119	879	19	16733	215	11228	58,00%	61,10%
2005	6,35%	0,152	1111	24	16382	225	11347	56,80%	60,70%
2006	5,61%	0,136	981	21	16503	233	11304	57,30%	60,70%
2007	5,39%	0,136	944	21	16584	245	11260	57,60%	60,90%
2008	5,15%	0,128	865	19	15946	231	11617	56,10%	59,10%
2009	9,35%	0,196	1555	28	15083	219	11703	53,20%	58,70%
2010	10,06%	0,399	842	27	7530	228	20483	26,10%	29,00%

Éves KSH adatok, Sárosvári
kistérség
15-74 éves korosztály

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya lakóhelyük szerint
(2010.12.20-i állapot) Celldömölki kistérség

Település megnevezése	Nyilvántartott össz. (fő)	Folyamatos nyilv. Hossz>365 (fő)	Járadék tip. ell. (fő)	Segély tip. ell. (fő)	Rendelk. áll. tám. (fő)	Munkav. népes. (fő)	Relatív mutató (%)
BOBA	43	19	10	5	12	568	7,57%
BORGÁTA	4	2	1	2	1	83	4,82%
CELLDÖMÖLK	425	132	99	61	79	7873	5,40%
CSÖNGE	25	3	12	4	3	245	10,20%
DUKA	16	7	2	3	8	197	8,12%
EGYHÁZASHETYE	27	13	5	9	5	241	11,20%
JÁNOSHÁZA	129	43	25	20	42	1817	7,10%
KARAKÓ	15	4	1	2	4	135	11,11%
KELÉD	2	0	0	0	2	37	5,41%
KEMENSKÁPOLNA	6	2	1	1	2	62	9,68%
KEMENESMAGASI	47	15	9	10	13	593	7,93%
KEMENESMIHÁLYFA	23	7	2	4	6	377	6,10%
KEMENESPÁLFA	22	10	5	1	7	309	7,12%
KEMENESSÖMJÉN	31	6	10	8	2	435	7,13%
KEMENESSZENTMÁRTON	10	6	3	1	3	147	6,80%
KENYERI	38	9	12	9	3	617	6,16%
KISSOMLYÓ	14	3	2	6	1	165	8,48%
KÖCSK	9	3	3	2	3	173	5,20%
MERSEVÁT	16	4	4	3	3	426	3,76%
MESTERI	6	2	1	3	0	146	4,11%
NAGYSIMONYI	43	9	12	12	3	643	6,69%
NEMESKERESZTÚR	21	10	2	8	7	182	11,54%
NEMESKOCS	10	1	3	2	0	222	4,50%
OSTFFYASSZONYFA	46	8	12	7	9	563	8,17%
PÁPOC	21	2	9	6	0	186	11,29%
SZERGÉNY	22	10	3	4	6	240	9,17%
TOKORCS	12	5	1	3	0	237	5,06%
VÖNÖCK	57	20	14	12	10	540	10,56%
Összesen:	<u>1140</u>	<u>355</u>	<u>263</u>	<u>208</u>	<u>234</u>	<u>17459</u>	<u>6,53%</u>

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya lakóhelyük szerint
(2010.12.20-i állapot) Sárvári kistérség

Település megnevezése	Nyilvántartott össz. (fő)	Folyamatos nyilv. Hossz>365 (fő)	Járadék tip. ell. (fő)	Segély tip. ell. (fő)	Rendelk. áll. tám. (fő)	Munkav. népes. (fő)	Relatív mutató (%)
BEJCGYERTYÁNOS	28	5	10	7	2	320	8,75%
BÖGÖT	19	2	10	5	1	272	6,99%
BÖGÖTE	13	4	4	0	2	184	7,07%
CSÁNIG	20	3	7	2	6	247	8,10%
CSÉNYE	11	2	1	4	2	429	2,56%
GÉRCE	56	17	10	12	21	782	7,16%
HEGYFALU	24	6	10	2	3	433	5,54%
HOSSZÚPERESZTEG	41	15	8	11	13	467	8,78%
IKERVÁR	55	13	16	17	3	1243	4,42%
JÁKFA	21	6	3	8	2	345	6,09%
KÁLD	74	25	18	16	21	776	9,54%
KENÉZ	10	2	2	3	2	202	4,95%
MEGGYESKOVÁCSI	56	21	9	7	22	459	12,20%
MEGYEHÍD	15	3	3	5	4	217	6,91%
NICK	30	9	10	6	4	365	8,22%
NYÖGÉR	21	5	6	6	2	200	10,50%
ÖLBŐ	52	15	17	10	4	520	10,00%
PECÖL	31	8	8	10	2	543	5,71%
PORPÁC	12	2	1	3	4	93	12,90%
PÓSFA	14	3	5	5	2	195	7,18%
RÁBAPATY	58	10	18	15	5	1146	5,06%
RÉPCELAK	83	22	28	15	12	1990	4,17%
SÁRVÁR	601	166	183	127	88	10662	5,64%
SITKE	22	9	3	3	3	451	4,88%
SÓTONY	33	10	10	6	6	417	7,91%
SZELESTE	29	6	11	7	6	441	6,58%
URAIÚJFALU	44	7	12	9	10	607	7,25%
VÁMOSCSALÁD	16	3	6	3	2	239	6,69%
VÁSÁROSMISKE	13	1	5	2	2	221	5,88%
VASEGERSZEG	16	2	7	4	3	247	6,48%
VASHOSSZÚFALU	17	8	1	6	4	249	6,83%
ZSÉDENY	7	1	2	1	2	130	5,38%
Összesen:	<u>1542</u>	<u>411</u>	<u>444</u>	<u>337</u>	<u>265</u>	<u>25092</u>	<u>6,15%</u>

	összes forrás hátrányos helyzetű területen	összes forrás egyéb területen	összes forrás 2008-2013	beadott kérelem db	támogatásra jav. kérelem db	%
falumegújítás és fejlesztése	114 763 410 Ft	358 592 285 Ft	473 355 695 Ft	35	7	20%
támogatásra javasolt kérelmek összege	0 Ft	117 663 470 Ft	117 663 470 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	-	33%	25%			
vidéki örökség	54 097 961 Ft	216 391 046 Ft	270 489 007 Ft	9	3	33%
támogatásra javasolt kérelmek összege	3 645 241 Ft	77 952 821 Ft	81 598 062 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	7%	36%	30%			
mikrovállalkozások létrehozása	98 052 255 Ft	294 156 765 Ft	392 209 020 Ft	19	14	74%
támogatásra javasolt kérelmek összege	10 361 007 Ft	158 006 303 Ft	168 367 310 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	11%	54%	43%			
turisztikai tev. ösztönzése	50 624 461 Ft	165 766 852 Ft	216 391 312 Ft	6	3	50%
támogatásra javasolt kérelmek összege	0 Ft	34 605 906 Ft	34 605 906 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	-	21%	16%			

EMVA III. tengely

	hátrányos helyzetű területen			egyéb területen			összesen		
	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás
Falu megújítás és fejlesztés	430309	119617	28%	1344553	465138	35%	1774862	584755	33%
Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése	367650	38849	11%	1102950	592450	54%	1470600	631299	43%
Turisztikai tevékenység ösztönzése	189818	0	0%	621548	129756	21%	811366	129756	16%
Vidéki örökség megőrzése	202842	13668	7%	811364	292287	36%	1014207	305954	30%
Összesen:	1190619	172134	14%	3880416	1479631	38%	5071035	1651764	33%

**összes kötelezettségvállalás/fejlesztési forrás
33 %**

Leader IV. tengely

	hátrányos helyzetű területen			egyéb területen			összesen		
	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás
Sportolási feltételek javítása	30679	8000	26%	115007	36350	32%	145686	44350	30%
Közösségek közötti együttműködés	77079	0	0%	255855	10538	4%	332934	10538	3%
Rendezvény szervezés és társégi kapcsolatok	64566	7357	11%	248022	46781	19%	312588	54138	17%
Közbiztonság és tűzvédelem fejlesztése	12357	1833	15%	63450	31588	50%	75807	33421	44%
Képzések szervezése és azok oktatási feltételeinek javítása	18714	10875	58%	79817	2070	3%	98531	12945	13%
Összesen:	203395	28065	14%	762151	127327	17%	965546	155392	16%